

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Damnum proprium, num. 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

huius alterum restituere , palam est ; ut tueret : id quod . ne erratur . quatuor dignitatis explicò , modò recolas , quatuor item esse bonorum ordines , videlicet supremi ordinis esse bonum animæ , tum corporis , id est , vitæ vel membrorum , deinde famæ . adde & honoris , denique pecunia .

ee Less. l. 1. d. 25. silv. Maledictus apud Dian. p. 3. tr. 5. ref. 30. Bon. d. 2. de rest. q. 4. p. ult. n. 1. C. 2.

17. Adverte hic duo . Primi , me non asserere , licere tibi alium infamare , solum quia tibi infamiam intulit ; hoc enim esset , vindictam sumere . quod non licet privato ; solum enim ajo . ex suppositione æqualis infamiae ex utraque parte factæ (utique illicite) neutrum ad restitutionem obligari : adver-

20. Dico primò , infamantem teneri ex Iustitia , restituere famam cum æquali suæ famæ . seu alterius æqualis damni periculo , vel paulo majore .
g Mol. tr. 4. d. 47. Less. lib. 2. c. 11. d. 15.

Agor. t. 3. li. 5. c. 9. q. 12. Val. t. 3. d. 5. q. 6.
p. 7. Salon. Navarr. aliquaque apud Bonacim.
de rest. d. 2. q. 4. p. ult. n. 12.

21. Dico secundò , non teneri cum notabiliter majore , quod scilicet aratum est alterutri damnum reale , hoc bitrio prudentium appareat longè maleste restituendum , nisi forte ex utraque jus , quām damnum alterius famæ , parte fuerit æquale damnum illatum ; Ratio hujus & præcedentis dicti est , tunc enim fieri poterit compensatio ; quia Iustitia commutativa , quando avel si fuerit inæquale , facienda solum gitur de æquali , vel parum majore damno , exigit , ut potius illud patiatur , qui damnum injustè intulit , quām innocens : at , quando damnum est longè inajus . daretur ultra æqualitatem . quām exigit Iustitia commutativa , ad quod nemo rationabiliter obligari potest , obligaretur enim ad dandum longè supra , ac debet . Hinc meritò colliges , te nō teneri ad restitutionem famæ , cū propriæ vitæ periculo , vel magnæ infamie , infamato nihil vel parū in eadem vita vel fama periclitante : tunc enim solùm tencris refarcire damna realia , si quæ per infamiam tuam proximus per te est passus ; at si ex infamia , quā falsò imponendo alteri intulisti , vitæ , seu notabilis famæ periculu is , vel alius subeat , vel notabile malum Reip. impendeat ,

f Less. l. c. n. 13.

Frustranea restitutio .

18. Duodecimo , excusatur à restituenda fama is , qui prudenter novit , audientes nullo modo fidem habituros ei , qui se à detractione facta retractat . Ratio est , quia tunc retractatio esset superflua . Certè is saltem laudare conetur infamatum , ut sic aliquo modo reficiat infamiam . Si dubium sit , an retractatio sit profutura , omnino exhiberi debet , quia in dubio melior est conditio ejus , qui injustè à bona fama de turbatus est .

Damnum proprium .

19. Decimotertiò , excusatur is , qui magnum damnum incurrit , si resti-

Aaaa 2

tunc

tunc profecto teneris restituere famam, do accederet sententia judicis, infamiam cum tuo æquali vitæ discriminé, mantem cogens ad restituendum, seu quando prudenter putas, tuam retrahendam satisfaciendum in pecunia.
 stationem profuturā innocentis. Ratio est i Layman, Fillius Turrian. Nayarr,
 quia Iustitia, ut dictum est, requirit Sylvest. alij apud Dian. p. 3. tr. 5. ref. 30.
 ut in periculo æquali, potius subeat il- 1 Less. l. c. d. 16.
 lud damnum nocens, quam innocens.

Vñb testibus falsis, de quib[us] vide lib. 24. Inquires. Dictum est infamiam teneri ad restitutionem famæ, cum suo pari, vel parum majore damno, estne id universaliter verum? respon-

1. Dico tertio, non teneri h[ab] quemlibet restituere famam, cum jactura deo, ita, in infamante cum culpa graboni superioris ordinis, v. g. animæ, & vi. At eum, qui vel sine gravi culpa, vel omnino inculpatè infamator fuit, de quo diximus num. 7. & 8. solum obligarem, quando non incurreret damnum notabile m. Ratio est, quia ipsum lumen rationis dictat, mitius esse agendum cum infamante sine culpa, quam cum culpa gravi. Certè qui ex officio v. g. Medicus hospitalis, medetur vulnerato, tenetur ex Iustitia, & tamen non tenetur cum tanto rigore, quanto tenetur is, qui injustè vulneravit: medicus enim non tenetur n[on] cum æquali

23. Dico quartò, probabile esse i, si non potes restituere famam injustè ablatam, te non teneri compensare pecunia, etiam si infamia notatus pecunia ejusmodi ordinaria officia, non censibili satisfieri petat. Ratio est, quia n[on] tur cum tanto rigore se velle obligare, ex injusta actione. Cum ergo in casu ablatum est, & quidem in eodem genere; nostro infamator supponatur, non Iustitia enim solum exigit, ut fiat æqua- commississe culpam gravem, quamvis litas in eo, in quo damnum alter reci- teneatur ex justitia, ut dicto num. 8. dicitur, ergo in eodem genere, non in alio; etum est, non tamen cum tanto rigore adde, fieri non posse æqualitatem à Iu- tenebitur &c.

titia intentam, nisi detur æquivalens; at pecunia nulla æquivalerit famæ; lege m Colligo ex Lessio l. c. dub. 22. Lessium l, qui addit, in eo solum casu num. 118. ex Molin. at Rebell. sit teneri in pecunia, quando quis posset in supra num. 8. litt. K. n Less. ibi. C suo genere restituere, sed nolle: & quan-

QH

